

TOIMINTASUUNNITELMA 2019

Kymenlaakson Kylät ry toimii alueensa kylien eduntekijänä, kehittäjänä ja yhteistyöverkostona. Toiminnan keskeiset tavoitteet liittyvät kylätoimijoiden osaamisen ja kylien yhteisöllisyyden lisäämiseen, sekä kyläasumisen mahdollisuuksiin ja kyläpalveluiden kehittämiseen. Toimintaa ohjaa Maakunnallinen kylien kehittämisohjelma 2014-2020. Vuosi 2019 on yhdistyksen 22. toimintavuosi.

Maakunnallisten kyläyhdistysten peruspohjana on toiminut kylätoiminnan valtionapu, joka on tämän hetkisten (tilanne 10.10.2018) tietojen mukaan valtiontalousarvioesityksessä 1,1 miljoonaa euroa, josta maakunnan osuus olisi 37 235 €. Perusrahoituksen lisäksi yhdistys toteuttaa kehittämishankkeita, joihin rahoitus on saatu Manner-Suomen maaseuturahastosta sekä mahdollisesti Kaakkois-Suomen TE-toimistosta. Vuonna 2019 hanketoiminnan rooli on suuri, ja yhdistyksen pääresurssit kohdentuvatkin meneillään oleviin hankkeisiin ja hankesuunnitelmien sanelempiin teemoihin. Hankkeiden kautta pystymme vaikuttamaan kylien näkyvyyteen, palvelutarjonnan edistämiseen ja kotona asumisen tukemiseen, kylätalojen käyttökapasiteetin tehostamiseen sekä maaseutuyritysten esiin nostamiseen.

Maaseutuasumisen edistäminen

Maakunnallisen kyläyhdistyksen rooli maallemuuton yhteystahona alueellamme on tärkeä, ja tätä työtä jatketaan pyrkien tehostamaan toimintaa entisestään. Maallemuutosta kiinnostuneiden henkilöiden kyselyitä vastaanottaa ja käsittelee kyläasiamies. Tonttiasiamiesverkostoa päivitetään ja yhdistys järjestää tarvittaessa tonttiasiamiesten koulutusta, opintoretkiä tai muita yhteisiä tapaamisia. Valtakunnallisiin maallemuuton yhteyshenkilöiden tapaamisiin osallistutaan mahdollisuuksien mukaan. Maaseutuasumisen edistäminen sekä toimivan ja ajantasaisen tonttipörssin luominen on myös yksi hanketoiminnan tärkeimmistä painopisteistä. Asuntomessut 2019 Kouvolassa on yksi näkyvä paikka edistää maaseutuasumista. Mahdollisuuksien mukaan Kymenlaakson Kylät ry on esillä Asuntomessujen oheistapahtumissa.

Kaupunginosatoiminta

Kaupunginosatoiminta tullaan huomioimaan entistä enemmän. Kuntaliitosten myötä yhä useampi kaupunginosa jää palvelukeskittymien ulkopuolelle, jolloin omaehtoinen osallisuus ja paikallistoiminnan kehittäminen, siinä sivussa Kymenlaakson Kylät ry:n tarjoamat palvelut, koskettavat enenevässä määrin myös näitä alueita. Kaupunginosatoimintaan otetaan osaa ja kaupunginosatoimikuntien rekisteröitymistä edistetään.

Kylien palvelutarjonnan kehittäminen

Yhteistyössä kylien ja muiden toimijoiden kanssa kannustetaan kyliä tehostamaan jo olemassa olevia resursseja sekä luomaan uusia tarvittavia palveluita. Kylätalojen taloutta ja asemaa vahvistetaan olemalla mukana kehittämässä kylien kohtaamispaikoista monipalvelupisteitä. Yhdistys on vahvasti mukana työllistämistoiminnassa hankkeiden myötä, mutta ottaa työllistämistoiminnan yhä

enemmän osaksi päivittäistä perustoimintaansa. Kymenlaakson Kylät ry kannustaa yhdistyksiä palkkaamaan tukityöllistettyjä kyläavustajia, joiden tukikohtana voi toimia esimerkiksi kylätalo. Samalla kannustetaan ja tuetaan kylien välistä yhteistyötä näiden palveluiden tuottamisessa ja hyödyntämisessä. Erilaisia varainhankintamuotoja kehitellään ja näistä välitetään tietoa kylille. Jo olemassa olevaa maakunnallista kyläportaalia markkinoidaan edelleen, ja tarjotaan kylille mahdollisuutta luoda omat kotisivut portaaliin.

Yhdistys voi myös palkkatukityöllistää, ottaa työkokeiluun tai harjoitteluun toimistoavustajan mikäli sopivia henkilöitä ja työtehtäviä löytyy. Oppilaitosten kanssa (Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, Etelä-Kymenlaakson ammattiopisto ja Kouvolan Seudun ammattiopisto) on keskusteltu yhteistyömahdollisuuksista ja opiskelijoiden harjoittelupaikoista kylätoiminnan parissa.

Koulutuksen järjestäminen

Kyläyhdistysten toimihenkilöille järjestetään kysynnän mukaista koulutusta. Yhteistyössä toimintaryhmien kanssa kylille voidaan tarjota esimerkiksi kylien kehittämiseen, kirjanpitoon, kyläsuunnitelmiin, hyvinvointiin, kylien kotisivuihin ja viestintään liittyvää koulutusta. Koulutusten myötä aktivoidaan myös kaupunginosayhdistyksiä.

Koulutus- ja virkistysmielessä voidaan järjestää kohdennetuille ryhmille (esim. tonttiasiamiehet, hallitusten puheenjohtajat) tutustumis- ja opintomatkoja erikseen valittaviin kohteisiin.

Yhdistyksen omaa osaamista kehitetään osallistumalla valtakunnallisiin toimintaa tukeviin koulutuksiin. Osallistutaan Suomen kylätoiminta ry:n järjestämille Kylätoiminnan koulutus- ja neuvottelupäiville sekä Kyläasiamiesten neuvottelupäiville kesäkuussa.

Kylätoimintatyön laadun arviointi ja tulevaisuustyö

Suomen Kylätoiminta ry:n vuonna 2018 käynnistämä keskusjärjestön ja maakuntien laatutyö jatkuu myös vuonna 2019. Valtakunnalliseen strategiатыöhön osallistumisen lisäksi toteutetaan Kymenlaaksossa kylätoimintatyön laadun seurantaa sekä selvitetään kohderyhmien tarpeet ja toiveet tulevaisuusorientoituneesti. Selvitystyö on aloitettu vuoden 2018 aikana, ja työ jatkuu vuonna 2019 työpaja- ja haastattelumuotoisesti yhdistyksen ja hankkeiden toimesta. Näillä toimilla aloitetaan valmistautuminen maakuntaudistukseen ja kylien ohjelmakauteen 2020-2026.

Tapahtumat

Maaseutufoorumin järjestämiseen keväällä 2019 osallistutaan aikaisempien vuosien tapaan. Päävastuu järjestämisessä on Leader Sepra ry:llä.

Avoimet Kylät -päivä järjestetään 8.6.2019. Valtakunnalliseen tapahtumapäivään osallistutaan resurssien mukaan, ja tietenkin hyödynnetään Suomen Kylätoiminta ry:ltä mahdollisesti saatava tiedotusapu. Teemapäivän järjestelyihin pystytään jyvittämään resursseja myös hanketoiminnan puolelta.

Muihin tapahtumiin osallistutaan resurssien ja hallituksen päätösten mukaisesti.

Vuoden kylän ja toimijoiden palkitseminen

Vuoden 2019 kymenlaaksolainen kylä valitaan yhdessä leader-ryhmien ja Kymenlaakson Liiton kanssa. Toimintaryhmien ja maakunnallisen yhteenliittymän edustajista koottu valintatoimikunta tarkkailee kylien kehittämistoimintaa ja tekee vuosittain ehdotuksen kylävalinnasta yhdistysten hallituksille, joiden hyväksynnän jälkeen ehdotus toimitetaan maakuntahallituksen käsittelyyn. Samassa yhteydessä valintatoimikunta tekee ehdotuksen Kylätoiminnan tiennäyttäjistä ja Maaseututoimijasta. Aikaisempien vuosien tapaan kylät voivat lähettää omia ehdotuksiaan perusteluineen vuoden valinnoiksi.

Palkitseminen järjestetään sopivassa tilaisuudessa.

Tiedotus

Tiedotus kyliin päin hoidetaan jäsenistölle lähetettävien kyläkirjeiden, sähköpostitusten, yhdistyksen internetsivujen, Facebookin sekä lehti-ilmoitusten välityksellä. Tieto kulkee myös leader-ryhmien ja muiden yhteistyökumppaneiden välityksellä molempiin suuntiin. Tiedotusvälineiden edustajat kutsutaan tilaisuuksiin ja heille toimitetaan tiedotteita yhdistyksen toimista. Nettisivuilla maakunnallisessa kyläportaalissa tarjotaan edelleen mahdollisuus kylien omille tapahtumatiedotteille.

Lisäksi ollaan mukana tuottamassa materiaalia Kouvolan seudulle perustettuun Kaiku-mediaan, johon yhdistykset voivat tuottaa haluamiaan juttuja. Mediassa pyritään tuomaan esille kyliä ja niiden tarinoita esimerkiksi kuukauden kylä -juttusarjalla.

Sisäinen tiedotus (hallitus) hoidetaan pääasiallisesti sähköpostin välityksellä. Alueen kansanedustajat ja kuntapäätäjät pidetään ajan tasalla toimittamalla heille kyläkirje sekä edustajien aikataulujen niin salliessa järjestämällä yhteistapaamisia.

Tiedotuksen ja jäsenistön tietojen ylläpidon helpottamiseksi etsitään sopivaa palvelua sähköisen jäsenrekisterin toteuttamiseksi.

Yhteistyöverkosto

Yhdistyksen tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat maakunnan kehittämissyhdistykset Leader Pohjois-Kymen Kasvu ja Leader Sepra. Kykyn ja leader-ryhmien hallitusten ja työntekijöiden yhteinen tapaaminen järjestetään vuosittain. Maakunnallisen kyläyhdistyksen hallituksessa on edustajat toimintaryhmistä tai vaihtoehtoisesti varmistetaan, että ajantasainen tietoa toimijoiden välillä kulkee.

Yhdistys tekee yhteistyötä alueella toimivien maakunnallisten, seutukunnallisten ja kyläkohtaisten hankkeiden kanssa. Yhteistyö oppilaitosten ja näiden hankkeiden kanssa on myös lisääntynyt. Yhteistyö eri hankkeiden kanssa liittyy pääsääntöisesti erityyppisiin maaseudun/kyläkehittämishankkeisiin, jolloin esimerkiksi yhdistyksen edustajia on mukana mm. hankkeiden ohjausryhmissä.

Kuntayhteistyötä vahvistetaan osallistumalla kuntien järjestämiin tilaisuuksiin ja tuomalla tätä kautta toimintaa näkyvämmäksi. Kuntiin, esim. kuntien maaseututoimiin, pidetään yhteyttä lähettämällä niille tietoa yhdistyksen toiminnasta. Kymenlaakson Kylät ry edistää kylien välistä yhteistyötä tukemalla kuntatasoisten, seutukunnallisten kyläverkostojen ja keskustelufoorumien perustamista. Yhdistys osallistuu myös Kouvolan kylien neuvottelukunnan sekä Iitin kyläasiain neuvottelukunnan toimintaan.

Kymenlaakson Kylät ry on aikaisemmin vastannut Kymenlaakson maaseutujärjestöjen yhteistyöryhmän toiminnasta yhdistyksen alaisena toimikuntana, mutta nyt yhteistyöryhmä ei ole kokoontunut viimeisen neljän vuoden aikana. Keväällä 2019 selvitetään tarve ryhmän toiminnalle ja tarvittaessa ryhmä kutsutaan koolle. Yhteistyöryhmään ovat kuuluneet Kymenlaakson Kylät ry:n lisäksi ProAgria Etelä-Suomi, Etelä-Suomen Maa- ja kotitalousnaiset, Kymenlaakso liikunta, MTK-Kaakkois-Suomi, Kaakonkulman 4H, Kotkan 4H, Pohjois-Kymen 4H, Kymenlaakson Marttapiiriliitto ry, TaitoKymenlaakso ry, Leader Pohjois-Kymen Kasvu ry, Leader Sepra ry, Kymen Nuorisoseurojen liitto ry, Kymen Yrittäjät ry, Metsäkeskus, Kymenlaakson Kalatalouskeskus, Vapaa-ajan Kalastajat, Merikalastajat, Kymenlaakson Kesäyliopisto ja Kotiseutuliiton edustus. Verkostoitumalla olemme paremmin tietoisia alueemme muista hankkeista ja tapahtumista, pystymme kehittämään uusia yhteistyömuotoja sekä välttämme päällekkäisyyksiä toimissamme.

HANKETOIMINTA

Perus kylätoiminnan ohella yhdistys toteuttaa hankkeita, jotka lisäävät yhdistyksen resursseja olennaisesti. Kulloinkin meneillään olevien hankkeiden teemat sanelevat pitkälti sen, minkälaisiin toimenpiteisiin yhdistys pystyy kulloinkin panostamaan.

Kolmevuotinen Kylähelppi (2016- 2018) hanke on päättynyt ja Kymenlaakson Kylät ry on hakenut vastaavanlaista hanketta samalta rahoittajalta vuodelle 2019. Hankkeessa autetaan kyläyhdistyksiä palkkaamaan kyläavustajia yhdistysten ja kyläläisten. Päätös vuoden 2019 rahoituksesta saataneen joulukuun 2018 aikana.

Näkyvät Kylät -hanke on alkanut heinäkuussa 2017 ja sitä toteutetaan hankesuunnitelman mukaisesti 30.11.2019 saakka. Hankkeen projektipäällikkönä toimii Leena Borg. Näkyvät Kylät -hankkeen tavoitteena on edistää Kouvolan ja Iitin maaseutualueen, sen toimijoiden ja tekijöiden näkyvyyttä ja saavutettavuutta. Hankkeen toimenpiteiden kautta tuodaan esille kyliä ja niiden palveluita sekä kehitetään jo olemassa olevia palveluita. Muun muassa kyläesite, palveluiden liikuteltavuuden edistäminen, kylien palvelukokonaisuudet sekä kattava ja aina ajan tasainen tonttiasiamiesjärjestelmä ovat osa hankkeessa tehtävää kehitystyötä.

Muita mahdollisia uusia hankkeita ovat kylätalojen digitalisoimiseen liittyvä hanke, jossa parannettaisiin kylätalojen ja kyläläisten digivalmiuksia. Tätä hanketta on valmisteltu jo vuonna 2018, mutta rahoituksen saamisessa laitteisiin on ollut haasteita.

HALLINTO JA JÄSENET

Yhdistyksen kokoukset

Vuosittain järjestetään sääntömääräiset vuosi- ja syyskokoukset sekä ylimääräisiä kokouksia tarvittaessa.

Hallitus

Yhdistyksellä on hallitus, johon kuuluu 6-10 jäsentä henkilökohtaisine varajäsenineen. Hallitus kokoontuu 6-8 kertaa vuodessa eri puolilla maakuntaa. Hallitus voi perustaa avukseen toimikuntia ja työryhmiä.

Henkilöstö

Yhdistyksen palveluksessa työskentelee yksi vakituinen toimihenkilö, jonka työaika koostuu valtionavun ja hankejyvitysten summasta. Hankkeessa työskentelee yksi työntekijä 100% työajalla. Mahdollisten uusien hankkeiden myötä yhdistys pystyy palkkaamaan lisää työvoimaa hanke-ehtojen mukaisesti. Perustoiminnan ylläpitämisessä, tilaisuuksiin osallistumisessa sekä kylätoiminnan edistämässä maakunnassa peräänkuulutetaan hallituksen vastuuta ja muiden vapaaehtoistoimijoiden korvaamatonta apua.

Jäsenet

Yhdistyksen jäseninä on maakunnan kylä- ja kaupunginosayhdistyksiä, osa kunnista sekä yksityisiä henkilöitä. Jäsenmäärä on viime aikoina ollut pienoisisä laskussa, mutta hankkeiden mahdollistaman toiminnan myötä luotto jäsenmäärän kasvuun on suuri. Jäsenmäärää pyritään vuosittain nostamaan näkyvän toiminnan ja tiedottamisen kautta.

TALOUS

Varsinaisen toiminnan kuten koulutusten ja hallinnon toteuttamiseksi yhdistys saa Suomen Kylätoiminta ry:n kautta kylätoiminnan valtionapua. Kouvolan kaupunki on maksanut Kymenlaakson Kylät ry:lle kylätoimintatyön avustusta, joka käytetään Kouvolan kylille suunnattuun toimintaan. Perustoiminnan rahoittamiseksi yhdistys kerää myös jäsenmaksuja sekä järjestää myyjäisiä ja arpajaisia tapahtumissa. Uusia varainhankintamuotoja kehitellään jatkuvasti. Hankerahoitusta käytetään ainoastaan hankkeista aiheutuvien kulujen kattamiseen rahoituspäätösten ehtojen mukaisesti.

Erillisellä liitteellä oleva talousarvio ja valtionapubudjetti perustuvat tämän hetkiseen arvioon ensi vuoden rahoituksesta (4.10.2018).